

GECE HAYVANLARI

NAOMI BOOTH

ÇEVİREN: ŞAFAK TAHMAZ

livefa
yayınevi

Naomi Booth, *The Lost Art of Sinking, Sealed* ve *Exit Management* kitaplarının yazarı. En İyi novella dalında Saboteur Ödülü'ne layık görüldü, 2019 yılında Guardian Fresh Voice listesinde yer aldı. Öyküleriyle Sunday Times ve Galley Beggars öykü ödüllerinin uzun listelerine alındı ve En İyi İngiliz Kısa Öyküleri antolojisine dahil edildi. *Ekşi Hol* adlı öyküsü Audible Originals drama dizisine uyarlandı. Booth, Batı Yorkshire'da büyüdü ve şimdi York'ta yaşıyor.

Şafak Tahmaz, İstanbul Üniversitesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı bölümünde lisans ve yüksek lisans eğitimi aldı. Editörlük, çevirmenlik ve telif hakları üzerine çalışıyor, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler okuyor. Türkçeye kazandırdığı yazarlar arasında Azaaren Oolomi, Renata Salecl, Ivan Vladislavic ve Colum McCann gibi isimler yer alıyor.

Naomi Booth'a Övgüler

The Lost Art of Sinking

“Kendini kaybetmek üzerine kısa, sürükleyici ve etkileyici bir kitap.”

–Grazia

“Naomi Booth takip edilmesi gereken bir isim.”

–Prospect Sealed

Sealed

“Sürükleyici... tüylerinizi diken diken edecek kadar.”

–New York Times

“Harikulade.”

–The Guardian

“Genç bir ebeveynin yaşayabileceği tüm ekolojik korkuların harika, distopik damıtımı.”

–The White Review

Exit Management

“Zorlayıcı, biçimsel olarak yenilikçi ve güzel kurgulanmış.”

–The Guardian

“Dünyada yerini bulmaya çalışan insanların acı, tatlı ve gerçekçi portresi.”

–i News

“İçgörü ve şefkatle dolu, sıra dışı bir çağdaş metin.”

–Val McDermid

İÇİNDEKİLER

Yabancılar	11
Küme	36
Sonsuza Dek Kimyasal	49
Gece Hayvanları	61
Makul Nesnelere	82
Bana Neyi Sevdiğini Söyle	84
Temiz İş	92
Aşkın Yetersizlikler	105
Ayık Günler	116
Krizalitler	124
Muhabbet Kuşları	135
Mahzen Ağzı	138
Aralıklı Görme Bozuklukları	150
Ekşi Hol	153

Yabancılar

Annemin geceleyin söylediği şarkılar kutsallıkla küfür arasında salınırdı – *İsa Beni Günüşiği İçin Çağırıyor*'dan *Babam Bir Lavabo Temizleyicisi*'ne. Karanlıkta yanıma diz çöktüğünde, akşam sürdüğü Nivea kreminin ve yatmadan önce parfüm kokuları eşliğinde sıkıldığı saç spreyinin kokusu dolardı burnuma. Daracık, sıralı evlerin birinde yaşardık; annemin hemen üstündeki odada, çatı katında uyurdum, çatıdaki fare seslerinden ödüm kopardı. Annem ona her seslenişimde gelirdi yanıma. Elimi tutup bana şarkılar söylerken sesi tok ve kesik çıkardı: *Bazıları ateşten öldüğünü söyler / Bazıları korkudan / Ama ben babamın neden öldüğünü biliyorum / Öldü kokusundan...*

* * *

Dün kayıt memuru gözlüklerinin üzerinden baktı bana ve bunu *gerçekten* düşünüp düşünmediğimi sordu. Yaşanacakların ne kadar zor –burada etkiyi artırmak için olsa gerek, doğru sözcükleri bulmak istercesine bir süre duraksadı– *tatsız ve üzücü* olabileceğini hesaba katmış mıydım?

Sağ göz kapağım atıp duruyor, iki gecedir doğru düzgün uyku girmiyor gözüme. Ama araştırma yapıyordum. Yaptığım şeyin ya-

sal olduğunu biliyorum. Kayıt memuruna karşı da direndim, gerekli tüm sertifikaları aldım. Yine de işte. Vücutum mesajı henüz algılamış değil. Endişeli bir mesanem var ve lanet olası karavanımı ikide bir durdurmak zorunda kalıyorum. Hadi Liz, topla kendini. Bradford Kraliyet Hastanesi. İşte gidiyoruz. Kardiyoloji tabelalarını takip et, sonra da YALNIZCA PERSONEL tabelası olan dar bağlantı yoluna gir. Adamın söylediğine göre, alt istasyona varana dek buradan gitmeliyim. Çift sarı çizgide duruyorum. Az ötede kırmızı tuğlalı duvara sabitlenmiş, beyaz plastik levhada “Kazan Dairesi Alt İstasyonu” yazıyor. Binanın arkasında göğe doğru yükselen kocaman bir baca var, bana klinik atıkları ve yakılmayı hatırlatıyor. Bunu düşünme. Bunu düşünme Liz, yoksa sınırlarına hâkim olamazsın.

Araçtan iniyorum. Metal çift kapıyı sertçe vuruyorum. Cılız bir ses çıkıyor. Kimse duymayacak. Kimse duymayacak ve ben eve gidip her şeyi iptal etmek zorunda kalacağım. Bunu iyi niyet göstererek yapabilirim üstelik: Denedim anne, denedim. Ama işte başlıyoruz. Kapılar gümbürdeyerek açılıyor.

Liz, değil mi? Mütebessim bir adam sesleniyor bana. Daha önce konuştuğum, *yaygara* çıkmaması için benimle burada, sessiz bir yerde buluşacağını söyleyen adam olmalı bu. Mülayim bir ifade var yüzünde. Ellili yaşlarında muhtemelen. Buzdolabından çıkarılan tereyağı misali yaşlandıkça yumuşamış gibi görünüyor.

Hanımfendi hazır, diyor. Ve üstündekileri sizin için doğal pamuklu... bir şeyle değiştirdim.

Teşekkür ederim, diyorum. Çok naziksizsiniz. Bunun biraz tuhaf olduğunun farkındayım...

Hayır. Hayır. Hiç de değil. Bilakis onu aldığınız için memnunum. Keşke daha çok insan sizin gibi olsa.

Arkasındaki koridorda bir el arabası var. Beyaz kefen. Altında belli belirsiz bir figür. Bunu gerçekten yapabilir miyim? İlaç kokusu. Biraz sersemlik hissi, dilimde garip bir tat, çok fazla parfüm sıktığınızda olduğu türden. Yapabilir miyim? Evet, evet, yapmak zorundayım, çünkü adam el arabasını çoktan çift kapının dışına, karavanıma doğru sürüyor. Ve kefeni kaldırıyor, onu yukarı kaldırıyor, onu. Adamın kollarında katlanıyor. Bohçayı hiç çekinmeden, gözle görülür bir titizlikle taşıyor.

Vücudu tekrar yumuşacık olacak. Bunları ben de araştırdım. Ölüm katılığı geçecek şekilde ayarladım her şeyi.

Onu nereye bırakayım? diye soruyor adam.

Yanımdaki koltukta yapışkanlı kâğıtlarla işaretli bir yol haritası, ayak bölmesinde temel ihtiyaçlar için küçük bir çanta, torpido gözündeki dosyada da gerekli tüm evraklar var. Dikiz aynasından adamın metal kapıları arkasından kapattığını görüyorum. İşte gerçekten başlıyoruz. Onunla baş başayım artık.

Yerleş, kemerini bağla. İlk durak: Batı kıyısı. Annem bu rotayı benim için planladı. Bizim için. Onu en eski arkadaşı Edna'ya götürmemi, sonra da biricik torunu Grace'i ziyaret etmemizi istedi. Son olarak da denize yakın bir yerde duracağız. *Patricia'ya gitmeye ne dersin?* demişti. *Patricia'yı görse iyi olur. Üstünden ne kadar geçmişti?* Annem yaraya tuz nasıl basılır bilirdi. Ondan uzun süre bir şey saklamak mümkün değildi.

Karavanla gerçek bir mesafe kat etmeyeli oldu epey. Boşanmanın ardından bana kalmış olsa da Steve'in garaj yolunda duruyordu. Her iki aynayı da tekrar kontrol ediyorum, kavrama noktasını bulup yavaşça çekiyorum. Evet Liz, iyi işti. İlk viraj hariç arzuladığımdan biraz daha hızlı gidiyorum, derken feci bir ses duyuluyor. Annem kayıp karavanın arkasındaki bir şeye çarpıyor.

Çok üzgünüm! Omzumun üzerinden sesleniyorum.

Cevap yok. Tabii ki yok. Tabii ki olmayacak. Ne düşünüyorum acaba? Ne yapıyorum ki zaten?

Bunu annem istediği için yapıyorum. Kendime bunu hatırlatmak zorundayım. Bunları annem planladı, çünkü babamın cenazesini ikimiz de fazlasıyla *tatsız ve üzücü* bulmuştuk. Kederden sersemlemiştik ama bunların yaşanacağını biliyorduk. Cesedi hazırlamalarına izin vermiştik. Cenaze levazımatçılarının her şeyle ilgilenmesine. Ve gömülmeden önceki gece onu ziyaret ettiğimizde, babam, tabutun içinde –nadiren giydiği parlak takım elbisesi, şişmiş cildi ve pespembe yanaklarıyla– o kadar tuhaf görünüyordu ki annem burnundan solumuş, sonra da inlemişti. *Bu o değil. Ona hiç benzemiyor. İyi niyetli levazımatçı başını sallamış ve Ölüler farklı görünür, demişti. Bazen onları görmek, gerçekten öldüklerini hissetmenize yardımcı olabilir. Demek istediğim bu değil, demişti annem bana, kastettiğim katilyen bu değil.* Cenaze levazımatçısı bu esnada bize tabutun sert ahşap olduğundan, içine hiçbir şeyin girmemesi için mühürleneceğinden ve cesedin çok iyi korunacağından bahsetmeye başlamıştı. *Peki o zaman solucanlara nasıl yiyecek olacak? Bu şekilde kalmasını istemiyorum.* Levazımatçı bunun üzerine mumyalama işleminin, yani cesetten kanı çekip yerine formaldehit koyma işleminin, geri döndürülemez olduğunu ve *Gümüş Paket*'in bir parçası olarak bunun için para ödediğimizi açıklamak zorunda kalmıştı. İşler işte o zaman karışmış, annemi dışarı çıkarmak zorunda kalmıştım.

Annem vücuduyla *benim* ilgilenmemi istemişti, başkalarının değil. Ve son bir yolculuğa çıkmak istiyordu. Radyoda bununla ilgili bir program dinlemişti, sevdiklerinizin sizi toprağa gömmek için karavanla yola çıktıkları, kendi cenazeni kendin yap türünden bir program. Mumyalanmak istemiyordu. Tabuta konmak istemiyordu. Ölenlerin kuşlar yesin diye dağlara bırakıldığı Tibet gök definini

duymuştu. Bu olmasa bile, en azından solucanlar için yem olmak istediğini söylemişti.

Annemin bu kadar uzun süre yaşamasının yarattığı bir sorun da neredeyse tüm arkadaşlarının çoktan ölmüş olması. Edna geriye kalan son kişi. İkinci güneşi arabanın ön camına muazzam bir altın tozu yayıyor. Yolun her iki tarafındaki ağaçlar yeni yapraklar çıkarıyor, dalların uçlarında ufak parlak tutamlar. Geniş bir caddede yaşaça ilerliyorum. Yüksek duvarların ve kapıların ardındaki devasa evleri görmeye çalışıyorum. Formby, Liverpoollu futbolcuların yaşadığı yer, değil mi? Ve görünüşe göre Edna'nın da nihayetinde kendini bulduğu yer. İleride Pinewoods Bakım Evi tabelası var.

Bir resepsiyon görevlisi beni salona yönlendiriyor. Edna hâlâ tanımlanabilir hâlde: kalkık kaşları, vahşi gözleri, cafcıflı kazağıyla. Ailesi buraya bir servet ödemiş olmalı; resepsiyonda lüks koltuklar var, şık üniformalı hemşireler dolanıyor etrafta. Ama bir kez içeri girdiğinizde annemin kaldığı yerle aynı. Silinebilir sandalyeler, artık tanıdık gelen kesif idrar kokusu.

Merhaba Edna, ben Lizzie, Doris'in kızı. Dün aramıştım hani?

Edna bana bakıyor, sonra gözlerini yumacak gibi oluyor. Söz verdiğim gibi Doris'i getirdim... Seni görmesi için.

Edna telefon konuşmamızı hatırlıyor mu? Dahası annemi hatırlıyor mu?

Doris mi? Doris Parker? Onu YILLARDIR görmedim yahu.

Bize yakın bir sandalyede oturan kadın inlemeye başlıyor.

Bunu hep yapıyor, diyor Edna, ona kötü kötü bakarak. Orada öylece yatıyor. O taytın içine onu nasıl sokuyorlar inan bilmiyorum. Kıpırdayamıyor bile, değil mi?

Edna, diyorum, konuşmamızı hatırlayıp hatırlamadığından emin değilim. Doris... Vefat etti. Geçen hafta. Bu sana biraz tuhaf gelebilir

ama onu buraya getirdim. Karavanımla. Seyahate çıkıyoruz. Geleneksel bir cenaze töreni istemedi. Ama gelip seni görmek istedi. Ben de düşündüm ki... Belki sen de onu görmek istersin? Birlikte son bir fincan çay içersiniz mesela?

Edna şüphesle bakıyor bana. Sonra şöyle diyor: Pek iyi yürüdüğüm söylenemez.

Binanın koridorlarında yavaş yavaş ilerliyoruz. Edna olanca ağırlığını bana veriyor. Dışarı çıktığımızda duruyor, başı dik, donuk ışığa bakarak gözlerini kırıştırıyor.

Oradayız, bak, deyip onu karavana yönlendiriyorum. Yan kapıyı açıp basamağı aşağı çekiyorum.

E, buraya nasıl çıkacağım şimdi? diye soruyor.

Hallederiz, diye yanıtlıyorum.

Arkadan itip ona destek olarak biraz da zorlayarak Edna'nın basamağa çıkmasını sağlıyorum.

Ama önce ben girmeliydim, çünkü kefen yüzükoyun yerde, annemin çıplak ayakları ve baldırları açıkta. Bu gerçekten utanç verici. Edna bunu nasıl karşılayacak acaba? Onu korkutur mu?

Üzgünüm Edna, diyorum.

Yine de anneme dokunmuyorum; onu döndürmeye kalkmıyorum. Korkan da Edna değil zaten. Benim, öyle değil mi?

Otur, Edna, diyorum. Çay koyayım. Çay içersin, değil mi?

Bunlar onun ayakları mı? Ne kadar... Yaşlı görünüyorlar. Yaşlı kelimesini uzunca ve kederle telaffuz ediyor.

Evet, diyorum. Doksan! Erişilmesi ne muhteşem bir yaş.

Ben doksan bir yaşındayım, diyor Edna.

Çay poşetlerini lavaboya bırakıp Edna'nın yanındaki koltuğa geçiyorum.

Edna çayını höpürdeterek içiyor. Annen. Doris. Her zaman neşeli bir kadındı. Sonu... Kötü mü oldu? diye soruyor.